

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	26907 Архітектура та містобудування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.04.2021 р.

Справа № 0234/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 19 "Архітектура та будівництво" у складі:

Корнилій Третяк – головуючий,
Бродко Оксана Антонівна,
Бурак Костянтин Омелянович,
Волкова Вікторія Євгенівна,
Гамеляк Ігор Павлович,
Дорошенко Юрій Олександрович,
Плутін Андрій Аркадійович,
Ремізова Олена Ігорівна,
Семко Олександр Володимирович,
Серант Остап-Михайло Володимирович,
Турченко Василь Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Кайдановська Олена Олександрівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26907
Назва ОП	Архітектура та містобудування
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі освітньо-професійної програми чітко сформульовані і відповідають місії та стратегії ЧНУ. Окремо виділяється регіональний аспект – розвиток ЧНУ як провідного центру науки, освіти та культури Буковини. Унікальне архітектурно-культурне середовище Чернівців, усталені освітні традиції та стратегічні цілі ЧНУ враховано у формулюванні мети ОПП: формування широкого світогляду в соціально-гуманітарній сфері, високого рівня професійної підготовки фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері архітектури та містобудування. Має місце активна співпраця кафедр ЧНУ із закордонними університетами та організаціями.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Академічна спільнота та інші стейкхолдери певною мірою задіяні у формуванні та реалізації ОПП. Зазначене відображається у відповідних нормативних документах ЧНУ. Цілі та програмні результати ОПП враховують потреби зацікавлених сторін, до процесу початкового формування ОПП залучені стейкхолдери різних категорій. У ЧНУ діє система перегляду та обговорення змісту ОПП та окремих освітніх компонентів. Враховуються позиції здобувачів вищої освіти, зокрема, щодо посилення практичного характеру фахових навчальних дисциплін. Певною мірою враховується думка викладачів-сумісників, що є практикуючими архітекторами. Участь роботодавців в обговоренні та оновленні ОПП підтверджується наданими рецензіями та участю у формуванні тематики дипломного проектування. У ЧНУ також створено громадську Дорадчу Раду при факультеті архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва з метою налагодження ефективної взаємодії з роботодавцями м. Чернівці.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та практика реалізації ОПП враховують світові тенденції розвитку архітектурної галузі та потреби сучасного ринку праці. Освітні компоненти ОПП забезпечують поглиблене вивчення інженерно-будівельних компонентів та технологій, опанування виробничих відносин на будівництві і у архітектурно-проектній діяльності, набуття умінь і навичок графічної діяльності, віртуального моделювання у середовищі сучасних САПР. Навчальний процес спрямовується на забезпечення належного рівня володіння студентами іноземними мовами, що відображає важливі вимоги та тенденції розвитку ринку праці, і повною мірою. Регіональний контекст у змісті ОПП враховано у пошуку консенсусу між старою та новою архітектурою у культурно історичному середовищі Чернівців. Сказане проявляється у тематиці курсових і дипломних проєктів. Корисним для уточнення цілей ОП була участь НПП у програмі ERASMUS+, тренінгах, воркшопах та інших заходах міжнародної співпраці.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Загалом компетентності і ПРН ОПП відповідають освітньому стандарту спеціальності 191 Архітектура та містобудування першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Особливістю ОПП є поглиблений культурознавчий та мистецький зміст, висвітлення регіонального аспекту архітектури, посилена інженерно-будівельна підготовка.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає чинним нормативним вимогам. Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОК в 178 кредитів, спрямованих на формування загальних та фахових компетентностей, відповідає вимогам законодавства для першого рівня вищої освіти та . З них обов'язкових дисциплін 74%, вибіркових 26%. В навчальному плані ОП аудиторні заняття складають 47%, самостійна робота – 53%. Обсяг підготовки бакалаврів на базі ОК молодшого спеціаліста – 180 кредитів. Все це забезпечує вимоги Стандарту спеціальності 191 Архітектура та містобудування.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОПП структуровано за семестрами і роками навчання. Табличне подання структурно-логічної схеми дещо ускладнює її розуміння і аналіз, проте, за своєю суттю відповідає ustalеній освітній практиці підготовки майбутніх архітекторів-бакалаврів. У змісті деяких навчальних дисциплін помічено певне дублювання змісту освіти, але таке дублювання не є критичним, воно дещо вимушене і враховує специфіку конкретної ОК і тому має різне змістове звучання. ЗВО можна порадити переглянути ОК на предмет їх інтеграції. Бажано також, враховуючи переважно прикладний характер діяльності архітектора, зменшити обсяг лекційних годин на користь практичної підготовки. Стрижнева навчальна дисципліна підготовки майбутніх архітекторів «Архітектурне проектування» розміщена в Циклі загальної підготовки. ЕГ вважає це суттєвим недоліком і вимагає перемістити її до Циклу професійної підготовки. Розглядаємо це зауваження як надміру критичним, оскільки цей ОК є обов'язковим і належним чином вивчається усіма студентами. Структура ж Навчального плану визначається ЗВО і не є в компетенції кафедри. В ОПП достатньо уваги приділяється вивченню комп'ютерних технологій і програмних засобів архітектурно-проектної діяльності (не вивченню комп'ютерної графіки і комп'ютерної грамотності, як зазначається у висновку ЕГ). Сучасна практика свідчить про правильність такого інструментального навчання у межах вибіркокових дисциплін, а опанування комп'ютерних технологій діяльності сучасного архітектора слід здійснювати під час вивчення фахово-орієнтованих дисциплін, зокрема, «Архітектурного проектування». В цьому проявляється фундаментальність архітектурної освіти і забезпечується її належна якість і ефективність. Винесення дисциплін Нарисна геометрія та Матеріалознавство до вибіркокових дисциплін розцінюємо як вимушений крок, зумовлений прийнятою в ЗВО структурою Навчального плану. Ця вада ніяк не вплинула на кінцевий результат і не знизила якість підготовки архітекторів-бакалаврів, оскільки всі студенти вивчали ці дисципліни. Навчальна дисципліна Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування є теоретичним підґрунтям опанування студентами всіх фахово-орієнтованих дисциплін, зокрема, Архітектурного проектування, і тому має містити в собі увесь потрібний спектр змісту освіти. Тут немає нічого дивного. Вважаємо за доречне звернути увагу на незрозумілу і занадто значну критичність ЕГ щодо оцінки ОПП. Багато зауважень ЕГ важко зрозуміти (наприклад, щодо «рефлексії викладачів по закріпленні дисциплінам») і з'ясувати їх доречність, оскільки зміст освіти і методи його реалізації – це прерогатива викладача і ЗВО. Головне – забезпечити належну якість і ефективність освітнього процесу на виході – у його кінцевому результаті, чим є компетентність випускників-архітекторів. Для ОПП це визначається відповідністю її компетентностей і РН визначеним у Стандарті. Щодо цього зауважень немає. Вимоги Стандарту забезпечуються ОПП повною мірою.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 191 Архітектура та містобудування, визначеним у Стандарті положенням щодо об'єктів вивчення та діяльності, цілям підготовки бакалаврів архітектури та містобудування з урахуванням регіонального контексту. Випускники ОПП набувають необхідних компетентностей професійної діяльності відповідно до Національного класифікатора. Містобудівні аспекти діяльності випускника ОПП містяться у дисциплінах Інженерний благоустрій населених місць та Архітектурне проектування. Доречним бачиться введення до ОПП спеціалізованої дисципліни Основи містобудування.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Нормативними документами ЧНУ визначено права здобувачів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір дисциплін з вибіркового компоненту ОПП. При цьому вибіркова складова в ОПП подається у вигляді блоків з двох дисциплін, одну з яких обирає здобувач. У нинішніх умовах від такої практики відійшли, але на момент створення ОПП блоковість вибіркового дисциплін віталася. Звісно, що до певного блоку включалися близькі за змістовою спрямованістю дисципліни.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В ЧНУ діє Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти, яким регламентується розроблення наскрізної програми практики спеціальності. Загалом передбачено чотири різноманітних за змістом практик (12 кр), які проходять у 2,4,6,8 семестрах. Базами практик є підприємства галузі, з якими укладено договори.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Дисципліни ОПП передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відповідно до проголошених в ОПП цілей. Насамперед це стосується світоглядних орієнтирів, навичок системного, критичного мислення та навичок спілкування. Регулярне проведення воркшопів, спілкування з архітекторами-практиками, комплекс науково-практичних заходів ЗВО, цікавих для студентів-архітекторів, забезпечують розуміння ними соціологічних проблем міста та соціальної відповідальності архітектора. Налагоджена активна комунікація студентської спільноти факультету через офіційні сторінки у соцмережах: Facebook висвітлює актуальні новини, фотозвіти подій, анотації творчих зустрічей, виставок тощо; Instagram має вкладки кафедр, розкладу занять і новин, окремих курсів, сторінки студентів з власними роботами і коментарями тощо; загальна Youtube-сторінка ЗВО демонструє відео Дня відкритих дверей, подій за участю студентів. На сторінках профільних кафедр презентовано проект "Партнерство в рамках історичної частини міста", Громадський портал "Історичне місто Чернівці".

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

ОПП за основними її позиціями повністю узгоджується зі Стандартом спеціальності 191 Архітектура та містобудування для першого бакалаврського рівня вищої освіти (затвердженого 16.06.2020р.). Особливістю ОПП є поглиблений культурознавчий та мистецький зміст, висвітлення регіонального аспекту архітектури, посилені інженерно-будівельна підготовка. Що потребує введення додаткових РН.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітніх компонентів ОП на базі ПЗСО становить 240 кредитів ЄКТС, на базі ступеня молодшого спеціаліста – 180. У ОПП дотримано основних параметрів, визначених нормами вищої освіти та документами ЗВО: всі семестри тривалістю 15 тижнів; канікули 11 тижнів; менш ніж 30 аудиторних годин на тиждень (за НП максимально 26); аудиторний час складає менше половини кредитного обсягу дисципліни. Переважають практичні заняття, що відповідає специфіці спеціальності і заявленим цілям та програмним результатам навчання за ОПП. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується навчальним планом.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма освіти передбачена у ЧНУ згідно з Положенням про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес ЧН. Разом з тим на ОПП підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Погоджуємося з висновками ЕГ

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Погоджуємося з висновками ЕГ

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Погоджуємося з висновками ЕГ

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Погоджуємося з висновками ЕГ

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес у ЧНУ організовано згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у поєднанні аудиторних занять, самостійної роботи та контрольних заходів. У силабусах та РПНД визначено форми і методи навчання. Бажано розширити пояснення цих методів, аби вказати особливості їх застосування для різних дисциплін. Слід відмітити високий рівень технічного оснащення аудиторій та лабораторій. Цим забезпечуються можливості щодо опанування сучасних інноваційних технологій архітектурного проектування з орієнтацією на BIM. У процесі навчання проводяться захисти-презентації, творча групова робота, екскурсії, воркшопи. На факультеті проводяться відкриті лекції професорів інших ЗВО – українських і закордонних. Дистанційне навчання здійснюється згідно Положенню про технологію електронного навчання ЧНУ з використанням програмного забезпечення Moodle, GoogleMeet, MTeams, Zoom для групових занять та індивідуальних консультацій. У освітньому процесі певною мірою реалізовано академічну свободу та враховуються інтереси здобувачів, надається можливість вибору тем дипломних проєктів. Результати опитування студентів ЗВО свідчать про достатню якість надання освітніх послуг, зокрема активні методи навчання на 4 і 5 курсах.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На сторінці кафедри розміщено зміст ОПП, силабуси та РПНД – як обов'язкових, так і вибіркового компонентів. У всіх силабусах та РПНД дисциплін вичерпно і у повній відповідності з ОПП вказано ПРН, які збігаються з матрицею відповідності у п.6 ОПП, досить повно і зрозуміло описується тематичний зміст курсів. Бажано розширити силабуси наданням інформації щодо критеріїв оцінювання поточних завдань, організації проведення модульного та підсумкового контролю. На першому занятті з кожної дисципліни здобувачам повідомляється про зміст дисципліни та систему оцінювання. На сторінці кафедри подано розклад занять. На кафедрі в умовах дистанційного навчання використовуються різні форми контактів студентів з викладачем для уточнення інформації: у онлайн-групах, зі сторінки кафедри, у файлах силабусів вказані електронні адреси викладачів.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Студенти активно залучаються до науково-дослідної роботи за напрямками наукових досліджень кафедр, і не тільки магістранти, а вже починаючи з 1 курсу. На сайті ЗВО розміщено актуальну інформацію щодо можливості участі у державних та міжнародних програмах і конкурсах, всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях. На сторінці кафедри містобудування та урбаністики презентовано результати міжнародної співпраці. На факультеті створено досить потужну матеріально-технічну базу для науково-дослідної діяльності (лабораторії, міні-бібліотека, Енерго-інноваційний ХАБ), передбачено виконання реальних науково-дослідних робіт, створення стартапів, експериментів. Практично всі дисципліни ОПП містять елементи досліджень.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Процедура щорічного оновлення ОПП зафіксована у нормативних документах ЧНУ і контролюється ЗВО.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Міжнародна співпраця ЗВО регламентується відповідними внутрішніми нормативними документами і постійно розвивається і вдосконалюється. Заклучено низку угод з університетами Європейських країн. На сайті ЧНУ розміщено повну інформацію щодо можливостей міжнародної співпраці для ПП та здобувачів освіти. У ЗВО діє практика закордонних відраджень НПП та студентів, зокрема, для участі у освітніх і наукових заходах. ЗВО мотивує всіх учасників освітнього процесу до вивчення іноземних мов. Викладачі публікуються у міжнародних фахових виданнях, зокрема, включених до наукометричних баз Scopus та WoS, беруть участь у конференціях та вебінарах, міжнародних стажуваннях.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Згідно ОПП в ЧНУ форми оцінювання передбачають поточний, модульний та підсумковий контроль результатів навчання з кожної дисципліни, виконання курсових проєктів (робіт), оцінювання результатів захисту звітів практик і державну атестацію. Контрольні заходи та оцінювання здобувачів регламентуються Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів у ЧНУ. Розклад контрольних заходів формується за місяць до екзаменаційної сесії та оприлюднюється на сторінці ФАБДІМ.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

На ОПП державна атестація відбувається у формі захисту кваліфікаційної роботи – дипломного проєкту, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 191 Архітектура та містобудування. На підготовку кваліфікаційної роботи бакалавра виділяється 12 кредитів, які розподілено на 7 тижнів у 8 семестрі. Портфоліо кваліфікаційних робіт студентів розміщене на сторінці кафедри у відкритому доступі. Кваліфікаційні роботи бакалаврів займали численні призові місця на всеукраїнських оглядах-конкурсах дипломних проєктів. Об'єктивність контролю забезпечується: наданням вчасної інформації здобувачам освіти, оцінюванням захистів курсових проєктів кількома викладачами, комп'ютерне тестування.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЧНУ політика та процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються Етичним Кодексом та Положенням про виявлення та запобігання плагіату, які розміщено на сайті ЗВО. ЧНУ є учасником проєкту AcademIQ «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти». Для перевірки наукових текстів та кваліфікаційних робіт на рівень унікальності тексту використовується система Unicheck.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЧНУ політика та процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються Етичним Кодексом та Положенням про виявлення та запобігання плагіату, які розміщено на сайті ЗВО. ЧНУ є учасником проєкту AcademIQ «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти». Для перевірки наукових текстів та кваліфікаційних робіт на рівень унікальності тексту використовується система Unicheck.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Реалізація ОПП в ЧНУ забезпечується НПП різних кафедр, серед яких 2 доктори архітектури, 1 доктор фіз-мат. наук, 1 Заслужений художник України, 6 кандидатів наук з різних спеціальностей, 7 викладачів з базовою освітою. Відсутність кандидатів архітектури є тимчасовою, оскільки 2 молодих викладача подали свої дисертації до спецрад. Кадровий склад здатний забезпечити належну якість та ефективність освітнього процесу. Більшість викладачів фахових дисциплін є сертифікованими архітекторами з досвідом практичної роботи, є членами різних творчих об'єднань, мають персональні відзнаки.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору НПП в ЧНУ регламентуються Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників. Вони є прозорими і дають змогу забезпечити належний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОПП. Більшість НПП, залучених до реалізації ОП, працюють у ЗВО на постійній основі, мають освіту, наукові ступені і звання, публікації та/або досвід практичної діяльності за профілем своїх дисциплін.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО та факультет проводять різнопланову співпрацю з роботодавцями регіону згідно з низкою укладених договорів, роботодавці залучені до реалізації освітнього процесу, зокрема, до керівництва та рецензування кваліфікаційних робіт. При факультеті архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва створено Дорадчу раду із роботодавців.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО активно долучає до аудиторних занять професіоналів-практиків та експертів галузі. Окремі штатні НПП, задіяні в реалізації ОПП, мають багаторічний досвід практичної діяльності в сфері архітектурного та містобудівного проектування. До проведених лекцій залучаються провідні професори Європейських університетів: К.Весслінг, Ф.Швартце, К.Брендле.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У ЗВО значна увага приділяється професійному розвитку викладачів згідно з Положенням про підвищення кваліфікації, де регламентуються процедури підвищення кваліфікації НПП обсягом 6 кредитів ECTS впродовж 5 років. Розроблено і реалізується План стажування НПП, які залучені до реалізації ОПП. ЗВО оплачує відрядження викладачів та студентів на наукові конференції та конкурси проектів/наукових робіт, що сприяє професійному зростанню. ЗВО також надає можливість викладачам підвищити рівень володіння іноземною мовою. У ЧНУ кар'єрне та професійне зростання НПП реалізується і стимулюється через навчання в аспірантурі ЗВО.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Погоджуємося з висновками ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні ресурси є достатніми для повноцінної реалізації цілей ОПП та досягнення програмних результатів навчання. Усі лабораторії функціонують та мають належне обладнання. У ЧНУ створено новітній Енерго-інноваційний ХАБ з можливостями науково-дослідницької роботи НПП та студентів. Бібліотека має достатні ресурси, які доступні студентам. Репозитарій ЧНУ містить всі необхідні навчально-методичні ресурси всіх дисциплін ОПП. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів. Створено простір для студентів "Студкуточок".

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Погоджуємося з висновками ЕГ.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Погоджуємося з висновками ЕГ.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Погоджуємося з висновками ЕГ.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Погоджуємося з висновками ЕГ.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЧНУ є розроблена і використовується в освітньому процесі вся необхідна нормативна база, зокрема, Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ, Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти ЧНУ, на сайті розміщено консультативні телефони. Розгляд скарг і звернень учасників освітнього процесу відбувається шляхом особистого прийому керівництвом університету.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процеси розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульовано відповідними нормативними документами: Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм. Ці документи є досить чіткими, містять повну інформацію щодо порядку організації та проведення, аналізу та використання результатів різних видів моніторингу ОПП щодо встановлення якості освітнього процесу. У ЧНУ зазначені документи виконуються повною мірою.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Залучення здобувачів до перегляду ОПП передбачається Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ у формі бесід, опитувань, інтерв'ювань тощо. В ЧНУ соціологічною лабораторією здійснюються опитування студентів всього ЗВО щодо покращення організації освітнього процесу за позиціями: якість надання освітніх послуг (у оцінці змісту курсу, методів роботи та поведінки викладача), ознайомлення із заходами академічної доброчесності (списування, перевірка індивідуальних завдань на виявлення плагіату).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У ЗВО налагоджена дієва система партнерської співпраці з представниками роботодавців. Створено Центр співпраці з підприємцями для підвищення ефективності зв'язку в системі освіта-наука-бізнес. Факультет та кафедра активно взаємодіють з різними групами стейкхолдерів, є відповідні угоди з цілою низкою зацікавлених сторін щодо баз практик, спільних семінарів, круглих столів. Залучаємо їх до обговорення окремих положень ОП, наповнення новим змістом практичних навиків (компетентностей) у процесі проектних та виробничих практик, воркшопів семінарів. Студенти старших курсів беруть активну участь в усіх заходах Чернівецької національної обласної спілки архітекторів, є членами її молодіжного крила, яке очолює випускник кафедри Пасічник Максим. Наразі взаємодія між зацікавленими до співпраці сторонами широко практикується не тільки через сайт університету чи факультету, але й через інші більш зручні он-лайн платформи, зокрема через Facebook (https://www.facebook.com/groups/fab.chnu/?notif_id=1616135622153346&if_t=groups_invite_confirmed_feedback&ref=notif), на якій факультет має свою сторінку, до якої долучаються різні групи стейкхолдерів та роботодавців, а також через Viber, Telegram.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Факультет має добре налаштований двосторонній зв'язок з випускниками, постійно здійснює моніторинг траєкторій їхнього працевлаштування і кар'єрного зростання. ФАБДПМ співпрацює з організаціями і фірмами, працівниками яких є випускники факультету.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У ЧНУ порядок здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх послуг регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. У ЗВО діє Сектор навчально-методичної роботи та моніторингу й забезпечення якості підготовки фахівців, який здійснює моніторинг якості освітнього процесу та контроль академічної доброчесності та забезпечує вчасне реагування та акумуляцію інформації, що може бути використана для вдосконалення ОПП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОПП «Архітектура та містобудування» проводиться вперше, відповідно зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, немає.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО діє система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та визначена політика якості, що поділяється всіма стейкхолдерами. Також є низка Положень, що регламентують систему забезпечення якості освіти. Для підтримання культури якості в ЧНУ здійснюється аналіз ринку праці, комунікація з випускниками університету, забезпечення безперешкодної діяльності студентського самоврядування.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЧНУ задовольняються вимоги щодо прозорості та публічності освітньої діяльності. За ОПП «Архітектура та містобудування» визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, які керуються нормативними документами і положеннями ЧНУ.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті ЗВО розміщено всю необхідну для акредитації ОПП інформацію.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Сайт ЧНУ має чітку структуру, зручний у користуванні, контент більшості його сторінок надає повну та вичерпну інформацію, багато перехресних посилань, що дуже зручно для пошуку необхідних матеріалів. Оприлюднена актуальна інформація про ОПП в обсязі, достатньому для інформування усіх зацікавлених сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Більш активно залучати студентів, особливо старших курсів, які вже мають власний досвід практичної роботи, до процесу оновлення ОПП. Виявлені ЕГ вади структури ОПП свідчать про недостатнє опрацювання педагогічних аспектів взаємодії окремих ОК. Рекомендується продовжити співпрацю ЧНУ з іншими ЗВО з метою більш детального ознайомлення з перебігом та особливостями реалізації подібних ОПП. Орієнтація ОПП на поглиблений культурознавчий та мистецький зміст, висвітлення регіонального аспекту архітектури, посилення інженерно-будівельна підготовка потребують введення додаткових ПРН.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендується перейти від парного блокового принципу вибору дисциплін за вибором до більш прийняттого для студентів вибору з каталогу дисциплін за вибором з широким тематичним діапазоном. Рекомендується переглянути структуру Навчального плану, змінити підходи щодо формування вибіркових дисциплін, урізноманітнити їх, подати у вигляді об'ємного переліку з урахуванням запитів здобувачів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендується підвищити рівень інформованості здобувачів щодо можливостей неформальної освіти, академічної мобільності та визнання ЗВО результатів такого навчання. Доречно також розширити коло міжнародної співпраці для здійснення академічної мобільності студентів і викладачів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Разом із позитивною оцінкою практики поєднання навчання і досліджень, рекомендується розширити поле наукової та творчої співпраці зі студентами, зокрема, у міжнародному форматі з обміном студентами. Рекомендується посилити роботу щодо систематичного оновлення навчально-методичних матеріалів за результатами педагогічних та архітектурних досліджень викладачів. Рекомендується активізувати роботу кафедр і НПП щодо створення єдиної доступної системи навчально-методичної підтримки дистанційного навчання і самостійної роботи студентів у формах і форматах, зручних і доступних для студентів. Доречно переглянути структуру і зміст силабусів у напрямку вироблення інформативнішої форми.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

У силабусах та РПНД слід чітко вказувати форми контрольних заходів. Продовжити роботу щодо наповнення дистанційних курсів та тестового забезпечення онлайн-процедур поточного та підсумкового контролю. Рекомендується посилити роботу щодо інформування здобувачів ВО про можливості та процедури оскарження результатів їхнього оцінювання.

Критерій 6. Людські ресурси

Для подальшого розвитку ОПП слід розширити та підвищити ефективність взаємодії з роботодавцями щодо генерування інноваційних пропозицій, запровадження ширшого кола напрямків кооперації з підприємствами та проєктними організаціями. Рекомендується посилити та підвищити ефективність роботи щодо професійно-наукового зростання НПП, зокрема, шляхом підготовки і захисту дисертацій. Рекомендується посилити публікаційну діяльність НПП за тематикою дисциплін, які вони викладають. Та активізувати молодих викладачів щодо підвищення їхньої педагогічної майстерності. Для подальшого розвитку ОПП рекомендується підвищити ефективність взаємодії академічної спільноти з роботодавцями, генерування та втілення в освітню практику різних інноваційних пропозицій.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ЗВО слід звернути увагу на доступність всіх приміщень для осіб з обмеженими можливостями шляхом створення відповідного комфортного середовища. Рекомендується посилити роботу щодо ознайомлення здобувачів з їхніми правами на захист своїх інтересів. Рекомендується також проводити регулярне анкетне опитування студентів щодо задоволеності умовами навчання для упередження та врегулювання можливих конфліктних ситуацій під час реалізації ОПП. Рекомендуємо розвивати матеріально-технічну базу ЗВО щодо забезпечення інклюзивності освітнього середовища.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ЗВО рекомендується підвищити ефективність взаємодії з різними категоріями стейкхолдерів, чітко формалізувати процедуру подання зауважень та пропозицій, їх опрацювання та оприлюднення, відхилення чи варіанти реалізації. Також рекомендується офіційно включити до складу групи забезпечення ОПП представників роботодавців та студентства. ЗВО рекомендується удосконалити участь студентства у процесі перегляду ОПП у формах, зручних для всіх учасників освітнього процесу. Рекомендується оптимізувати і підвищити ефективність процесу перегляду та оновлення ОПП, активніше залучати здобувачів ВО до перегляду ОПП у різних форматах.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендується доповнити інтерфейс сайту зворотнім зв'язком, що уможливить надання та висвітлення пропозицій щодо рецензування проєкту освітньої програми та змісту освітніх компонентів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток		

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТРЕТЯК КОРНИЛІЙ РОМАНОВИЧ